

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 19C/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220203176
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Duman
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2020:2220203176.1

Uznesenie

Okresný súd Dunajská Streda v sporovej veci navrhovateľky: S. Z., I.. XX.XX.XXXX, X. Y. XXX/X, O., proti odporcovi: Š. Z., I.. XX.XX.XXXX, X. M. (Z. F.), o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia taktó

rozhodol:

I. Odporcovi sa ukladá nevstupovať do bytu, v ktorom navrhovateľka býva, na adrese na X. Y. XXX/X v bytovom dome so súp. č. XXX postavanom na parc. reg. „ Č.. XXXX/X O. N.. Ú.. O., a do spoločných častí a spoločných zariadení bytového domu.

II. Odporcovi sa ukladá nepribližovať sa k navrhovateľke na vzdialenosť kratšiu ako 10 metrov, ibaže súčasnú prítomnosť navrhovateľky a odporcu vyžaduje súd alebo iný orgán verejnej moci na účely konania pred nimi.

III. Odporca sa poučuje, že môže podať voči navrhovateľke žalobu o určenie užívacieho práva k bytu, v ktorom navrhovateľka býva, na adrese X. Y. XXX/X O. Z. X. M. M.. Č.. XXX B. I. B.. L.. „ Č.. XXXX/X O. N.. Ú.. O., a spoločným častiam a spoločným zariadeniam bytového domu. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia. Právnym následkom úspešnej žaloby je zrušenie neodkladného opatrenia.

IV. Vo zvyšku sa návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

V. Stranám sa nepriznáva nárok na náhradu trov konania o neodkladnom opatrení.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu osobne 09.09.2020 o 09:30 h sa navrhovateľka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by sa odporcovi zakázalo a) vstupovať do obydlija navrhovateľky a členov jej domácnosti a b) priblížiť sa k navrhovateľke a členom jej domácnosti na vzdialenosť kratšiu ako 10 metrov a c) kontaktovať navrhovateľku a členov jej domácnosť akýmkoľvek spôsobom. Odporca je jej bývalý manžel, s ktorým sa rozviedla v roku 1991 z dôvodu jeho ťažkého alkoholizmu a hrubého ubližovania navrhovateľke. Deti boli zverené do starostlivosti navrhovateľky, ktorá sa o dve z nich naďalej stará, pretože sú postihnuté a stará sa aj o vnuka, mal. R., ktorý jej bol zverený do osobnej starostlivosti rozhodnutím súdu. Odporca ale naďalej viedol nezodpovedný spôsob života, neprestal piť a stal sa bezdomovcom. Odporca navrhovateľku pred časom kontaktoval s tým, aby ho prichýlila, pretože nemá kde bývať. Sľuboval, že sa bude správať slušne, obmedzí pitie alkoholu a pomôže aj s prácami v domácnosti a opaterou detí, o ktoré sa navrhovateľka stará. Odporca však svoj sľub nedodrжал, pokračoval v doterajšom nezodpovednom spôsobe života, bol často opitý, vulgárny, v domácnosti s ničím nepomáhal. Vyhrážal sa, že navrhovateľku zabije, podreže jej krk „od jedného ucha až po druhé ucho“. Vyhrážal sa, aj tým, že zabije aj ich spoločné plnoleté postihnuté deti tak, že im podreže krk. Stalo sa, že keď besnel, deťom viackrát priložil aj nôž priamo ku krku. Začal bezdôvodne žiarliť na susedov, ktorým sa taktiež vyhrážal zabitím, pretože si mylne

myslí, že s niektorým z nich nadviazala navrhovateľka intímny vzťah, hoci už viac rokov má rakovinu krčka maternice, čo po dlhodobej liečbe prakticky vylučuje intímny styk. Navrhovateľka podala viacero trestných oznámení, ale tieto sa skončili zastavením konania, pretože keď policajti prišli, odporca sa správal slušne. Dňa 31.08.2020 sa obrátila na políciu s ďalším oznámením proti odporcovi, ktorá odporcu v rovnaký deň vykázala zo spoločného obydlija na obdobie 10 dní. Návrh na nariadenie neodkladné opatrenia navrhovateľka odôvodňuje hrozbou násillia a vážnou obavou o svoj život a zdravie a o život a zdravie detí. Pretože správanie odporcu je vzhľadom na spôsob vedenia života nepredvídateľné a tento stav je nezvratný, je vhodné a účelné pomery upraviť natrvalo a neodkladné opatrenie časovo neobmedzovať. Odporca síce mal vnuka R. neohrozuje, no maloletý žije s navrhovateľkou v spoločnej domácnosti a odporca by styk s vnukom zneužil ako zámienku na vstup do obydlija navrhovateľky, čím by získal príležitosť na pokračovanie v násilnostiach a príležitosť na realizáciu vyhrožok. Tým, že odporca sa pred maloletým správal pravidelne násilne, je ohrozený aj záujem maloletého.

2. Neodkladné opatrenie možno nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku; ďalej len „CSP“). Navrhovateľka sa domáha vydania neodkladného opatrenia upraveného v § 325 ods. 2 písm. e) až h) CSP, takže takýto návrh je v zásade prípustný. V návrhu musí opísať rozhodujúce skutočnosti, z ktorých bude jasné, že neodkladným opatrením sa dosiahne jeho ochranný účel. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP). Súd nevykonáva dokazovanie tak, ako v riadnom konaní, ale len osvedčuje, či sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.11.2012, sp. zn. 6 M Cdo 5/2012, ktoré sa síce týka predbežných opatrení, avšak vzhľadom na obdobnú právnu úpravu je aktuálne aj vo vzťahu k neodkladnému opatreniu). Rovnaké závery platia aj pre zabezpečovacie opatrenie (porov. § 344 CSP).

3. Súd v prvom rade v súlade s § 324 ods. 3 CSP vyhodnocoval, či účel sledovaný neodkladným opatrením nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Účelom zabezpečovacieho opatrenia je zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená, a to formou zriadenia sudcovského záložného práva na dotknutých veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách (§ 343 ods. 1 CSP). Keďže navrhovateľka si v konaní neuplatňuje voči odporcovi peňažnú pohľadávku, zabezpečovacie opatrenie v tomto prípade neprichádza do úvahy. Vzhľadom na to súd pristúpil k preskúmaniu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z ostatných hľadísk predpísaných zákonom na základe nižšie opísaného skutkového stavu.

4. Súd sa oboznámil s listinami predloženými navrhovateľkou: rozsudok sp. zn. 6C/99/91-13 (č. I. 5), výmenné listy (č. I. 6 a 7), rozsudok sp. zn. 14P/38/2015 (č. I. 8 a 9), rodný list (č. I. 10), správy (č. I. 11), potvrdenie Obvodného oddelenia PZ Gabčíkovo (č. I. 8), potvrdenie o vykázaní zo spoločného obydlija (č. I. 13) a na základe nich a navrhovateľkou prednesených tvrdení a skutočností známych súdu podľa § 186 ods. 1 CSP (v tomto prípade údaje lustrácií, č. I. 18 až 21; a údaje z katastra nehnuteľností: výpis z listu vlastníctva, č. I. 22) mal za osvedčený skutkový stav, ktorý v podstatných rysoch zodpovedá jeho opisu navrhovateľkou v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (bod 1 vyššie).

5. Z § 325 ods. 1 a § 326 ods. 1 CSP vyplýva, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia možno vyhovieť, ak obsahuje opis a) rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená a b) skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

6. Navrhovateľka sa svojím návrhom v podstate domáha ochrany pred násilným správaním odporcu po tom, čom ho prichýlila v byte, ktorý si navrhovateľka prenajíma. Hrozba fyzického a psychického násillia je dôvodom, na základe ktorého právny poriadok umožňuje obmedziť užívacie práva takto sa správajúcej osoby, alebo ju z užívania úplne vylúčiť (§ 146 ods. 2, či § 705a Občianskeho zákonníka), alebo dočasne ju vykazať zo spoločného obydlija (§ 27a z. č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore). Navrhovateľka síce netvrdila, že by odporca bol nájomcom dotknutého bytu, no podľa § 688 Občianskeho zákonníka majú právo užívať byt, spoločné priestory a zariadenie domu aj osoby, ktoré žijú s nájomcom v spoločnej domácnosti. Keďže zo zisteného skutkového stavu je zrejmé, že obydlije navrhovateľky sa nachádza v bytovom dome označenom vo výroku, kde spolu s odporcom pobývali a kde sa odporca správal

voči navrhovateľke agresívne a vyhrážal sa jej smrťou, súd považoval podmienku uvedenú v písm. b) predchádzajúceho bodu za splnenú.

7. Pokiaľ ide o potrebu neodkladnej úpravy pomerov, neodkladné opatrenie bude z tohto hľadiska v zásade dôvodné vtedy, keď ide o naliehavý stav, ktorý nevyhnutne vyžaduje úpravu pomerov strán. Dôvodnosť návrhu sa posudzuje v zmysle § 329 ods. 2 CSP podľa stavu v čase vydania rozhodnutia. Pokiaľ je dôvodom podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia hrozba zásahu do práv navrhovateľa, je rozhodujúce zistenie, či takáto hrozba trvá. Navrhovateľka v podstate tvrdí, že má obavu o svoj život a zdravie, pretože odporca je dlhoročný alkoholik s nepredvídateľným správaním, ktorý sa jej viackrát vyhrážal zabitím. Táto skutočnosť bola aj dôvodom, pre ktorý policajt odporcu vykázal z obydľia na 10 dní. Keďže márnym uplynutím tejto lehoty by účinky vykázania pominuli, hoci dôvody vykázania podľa názoru súdu naďalej trvajú, hrozba zásahu do práv navrhovateľky naďalej existuje. V dôsledku toho je daná potreba bezodkladne upraviť pomery strán aj na nasledujúce obdobie, čím je splnená podmienka uvedená v písm. a) bodu 5 vyššie.

8. Čo sa týka zákazu priblíženia odporcu k navrhovateľke, základ neodkladného opatrenia s takýmto obsahom vychádza zo znenia čl. 3.1 nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12. júna 2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach. Ide o opatrenia vydané v záujme ochrany jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Prvoradým cieľom je zabrániť násiliu vo vzťahoch medzi blízkymi osobami vrátane fyzického násillia, obťažovania, sexuálneho násillia, prenasledovania, zastrašovania alebo iných foriem nepriameho nátlaku. Nariadenie vyžaduje, aby sa chránenej osobe v odôvodnených prípadoch poskytla okamžitá a účinná súdna ochrana. Vychádzajúc zo znenia nariadenia a na základe úvah opísaných v predchádzajúcich dvoch bodoch súd dospel k záveru, že aj v tomto rozsahu sú splnené podmienky § 325 ods. 1 a § 326 ods. 1 CSP.

9. Vzhľadom na vyššie uvedené súd odporcovi zakázal vstupovať do spoločného obydľia, ktoré sa podľa údajov z katastra nehnuteľností (výpis z listu vlastníctva č. XXXX) nachádza O. Z. X. M. M.. Č.. XXX B. I. B.. L.. „. Č.. XXXX/X O. N.. Ú.. O., a keďže s užívaním bytu je spojené aj právo užívať spoločné časti a spoločné zariadenia bytového domu, bolo potrebné zakaz rozšíriť aj na tieto priestory (výrok I). Zároveň súd zakázal odporcovi priblížiť sa k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, pretože takáto vzdialenosť vyplýva aj z § 27a ods. 2 z. č. 171/1993 Z. z., čo znamená, že je primeraná. Zakaz priblíženia však nemôže byť absolútny, inak by sa ním mohli mariť konania, ktoré sa môžu týkať práv, právom chránených záujmov alebo povinností súvisiacich s navrhovateľkou a odporcom. V týchto prípadoch sa môže totiž vyžadovať ich súčasná prítomnosť pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci, čomu by ale bránil bezvýnimčný zakaz priblíženia. Z tohto dôvodu súd tento zakaz primeraným spôsobom obmedzil. (výrok II)

10. Keďže odporca sa dopúšťal agresívneho správania voči navrhovateľke v byte, ktoré si prenajíma navrhovateľka, jeho užívacie právo k bytu je odvodené od užívacieho práva navrhovateľky ako nájomcu, no toto užívacie právo je týmto neodkladným opatrením v podstate vylúčené. Keďže odporca bol bezdomovcom, až kým si ho neprichýlila navrhovateľka, je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. Z tohto dôvodu súd neuložil navrhovateľke povinnosť podať žalobu vo veci samej (§ 336 ods. 1 CSP). Bolo ale potrebné poučiť odporcu ako stranu, ktorej sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môže podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených (výrok III).

11. Inak je to ale vo vzťahu k zakazu „kontaktovania akýmkoľvek spôsobom“. Hoci navrhovateľka nespresňuje spôsob kontaktovania, zo znenia § 325 ods. 2 písm. g) CSP plynie, že pod pojmom „kontaktovanie“ sa rozumie „písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami“. Vo všetkých týchto prípadoch ide o sprostredkovaný, a nie priamy (osobný) kontakt, čo je logické aj vzhľadom na § 325 ods. 2 písm. e) a f) CSP, ktoré sa zaoberajú práve priamym kontaktom. Pokiaľ sa totiž osobe uloží zakaz vstupovať do obydľia chránenej osoby a zakaz približovať sa k nej nad určitú vzdialenosť, je tým vyriešená otázka priameho kontaktu. Zostáva teda posúdiť, či je dôvodné uložiť odporcovi aj zakaz kontaktovať navrhovateľku sprostredkovanými spôsobmi. Z návrhu ale neplynie, že by sa odporca navrhovateľke takýmto spôsobom vyhrážal, ale dokonca ani to, že by sa odporca o takýto kontakt vôbec niekedy pokúšal. Napokon navrhovateľka v návrhu ani netvrdila, že má telefón (tento

neuviedla ani v potvrdení o vykázaní zo spoločného obydlija) alebo emailové konto. Súd preto dospel k záveru, že v tomto rozsahu navrhovateľka neosvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán.

12. Rovnakých foriem zákazu sa navrhovateľka domáhala aj vo vzťahu k členom svojej domácnosti, medzi ktorých zahrnula svoje dve plnoleté deti a vnuka, maloletého R.. V tomto rozsahu však návrhu nemožno vyhovieť.

13. V prvom rade z návrhu nevyplýva, že by ho podali aj plnoleté deti navrhovateľky. Tieto nie sú uvedené ako navrhovatelia ani v úvode návrhu, ani v záverečnej časti obsahujúcej podpis navrhovateľky. Hoci ide podľa tvrdenia navrhovateľky o postihnuté osoby, súd na základe vykonaných lustrácií nezistil, že by bola ktorákoľvek z týchto osôb obmedzená alebo pozbavená spôsobilosti na právne úkony, v dôsledku čoho by mali aj nedostatočnú procesnú spôsobilosť (§ 67 CSP). Vo vzťahu k týmto plnoletým deťom navrhovateľka netvrdila, a teda ani z lustrácií nevyplývalo, že by mala oprávnenie konať v ich mene ako ich zákonný zástupca podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

14. Čo sa týka mal. vnuka R., navrhovateľka je na základe rozhodnutia súdu jeho zákonným zástupcom, takže má právo konať v jeho mene pred súdom. Dôvodnosť zákazov vo vzťahu k tomuto maloletému videla navrhovateľka v tom, že maloletý žije s navrhovateľkou v spoločnej domácnosti a odporca by styk s vnukom zneužil ako zámienku na vstup do obydlija navrhovateľky, čím by získal príležitosť na pokračovanie v násilnostiach a príležitosť na realizáciu vyhrážok. Odporca je prarodičom maloletého, takže má zo zákona právo stýkať sa s ním, pokiaľ ho neohrozuje. Navrhovateľka ale vyslovene tvrdila, že odporca maloletého neohrozuje. Keďže súd uložil odporcovi zákaz vstupovať do bytu, v ktorom navrhovateľka býva a kde sa aj maloletý zdržuje, a zároveň uložil odporcovi zákaz priblížiť sa k navrhovateľke nad určitú vzdialenosť, je tým de facto obmedzený jeho styk s maloletým, o ktorého sa navrhovateľka osobne stará. Dôležitou okolnosťou tu teda je, že odporca sa agresívne správa voči navrhovateľke a vyhráža sa jej, nie maloletému. Hoci má maloletého v osobnej starostlivosti navrhovateľka, nie je účelné zakazovať odporcovi sa s ním stýkať v neprítomnosti navrhovateľky. Čo sa týka kontaktovania maloletého, okrem toho, že navrhovateľka v tomto rozsahu nepredniesla v podstate žiadne relevantné tvrdenia, platí to, čo súd uviedol v bode 10 vyššie.

15. O trovách súd rozhodol na základe § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 354 CSP. Keďže týmto rozhodnutím sa konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia končí, o trovách súd rozhodol v tomto rozhodnutí, a to tak, že stranám náhradu trov nepriznal, pretože pomer úspechu strán vyhodnotil ako rovnaký (§ 255 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Výrok I tohto uznesenia je vykonateľný, len čo bolo uznesenie vyhotovené.